

Pressiteade

Luxembourg, 5. veebruar 2020

Audiitorite sõnul on pestitsiidide käsitlevate ELi meetmete rakendamisel tehtud vähe edusamme

Euroopa Kontrollikoja uue aruande kohaselt on edusammud pestitsiidide kasutamisest tulenevate riskide mõõtmisel ja vähendamisel ELis olnud piiratud. Mitmed liikmesriigid on pestitsiidide säästvat kasutamist käsitleva direktiivi täieliku ülevõtmisega hiljaks jäänud, samal ajal kui põllumajandustootjatel on vähe stiimuleid alternatiivsete meetodite kasutuselevõtmiseks. Audiitorite sõnul ei ole Euroopa Komisjonil ka võimalik täpselt jälgida pestitsiidide kasutamise mõju ja riske.

Taimekaitsevahendid on pestitsiidid, mida kasutatakse põllukultuuride kaitsmiseks kahjulike organismide, kahjurite ja haiguste eest. Nende hulka kuuluvad insektitsiidid, fungitsiidid ja herbitsiidid, mis võivad avaldada survet keskkonnale ja ohustada inimeste tervist. Alates 1991. aastast on ELil ühised eeskirjad nende lubade andmise ja kasutamise kohta ning 2009. aastal võeti vastu pestitsiidide säästva kasutamise direktiiv. Audiitorid hindasid, kas ELi tegevus selles valdkonnas on olnud edukas.

Mitu ELi liikmesriiki hilines direktiivi ülevõtmisega riigisisesse õigusesse ja 2012. aastal algatati neist kahe suhtes rikkumismenetlus. Audiitorid leidsid ka, et Euroopa Komisjon ei olnud nõuetekohaselt kontrollinud ülevõtmise täielikkust ja õigsust. Näiteks ei ole kõik liikmesriigid riigisisesse õigusesse üle võtnud nõuet, et põllumajandustootjad kohaldaksid integreeritud taimekaitset. Audiitorid tunnistavad siiski, et komisjon on alates 2016. aastast võtnud rohkem meetmeid pestitsiidide säästvat kasutamist käsitleva direktiivi rakendamise jõustamiseks.

Lisaks direktiivi ülevõtmisele on integreeritud taimekaitse kasutamine muudetud põllumajandustootjatele kohustuslikuks. Integreeritud taimekaitse tähendab, et taimekaitsevahendite kasuks otsustatakse üksnes juhul, kui ennetamine ja muud meetodid ebaõnnestuvad või kui need ei ole tõhusad. Siiski puuduvad selged kriteeriumid või täpsemad nõuded, mis aitaksid tagada jõustamise ja hinnata nõuetele vastavust. Samal ajal on loodud madala riskiastmega taimekaitsevahendite kategooria. Siiani on aga selliste

Pressiteate eesmärk on edastada Euroopa Kontrollikoja eriaruande põhisõnumid. Eriaruanne on tervikuna kättesaadav veebisaidil eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

taimekaitsevahenditena heaks kiidetud ainult 16 toimeainet 487-st ehk 3%, mis ei ole audiitorite sõnul piisav.

Samuti märgivad audiitorid, et põllumajandustootjatel on vähe stiimuleid pestitsiidide kasutamist vähendada. Eelkõige toovad audiitorid välja, et integreeritud taimekaitse põhimõtete kohaldamine ei ole ÜPP maksete saamise tingimus.

„Euroopa Komisjon ei ole seni suutnud oluliselt vähendada ja kontrollida riske, mis on seotud põllumajandustootjate poolse pestitsiidide kasutamisega,“ ütles aruande eest vastutav Euroopa Kontrollikoja liige Samo Jereb. „Uus ühine põllumajanduspoliitika, mis jõustus 2021. aastal, pakkus võimaluse selle küsimusega asjakohaselt tegeleda, kuid kahjuks jäi see kasutamata.“

Audiitorid leidsid, et komisjoni (Eurostati) avaldatud statistika toimeainete ja nende kasutamise kohta ei olnud piisavalt üksikasjalik, et olla kasulik. Samuti ei olnud liikmesriikide esitatud andmed piisavalt ühtlustatud ega ajakohased.

Kuigi mõned liikmesriigid on välja töötanud riiklikud näitajad riskide ja mõju mõõtmiseks, ei ole need ELi lõikes võrreldavad. Komisjoni esialgsed katsed selliseid näitajaid ELi tasandil välja töötada ebaõnnestusid asjakohaste andmete puudumise tõttu. Esimesed kaks kogu ELi hõlmavat riskinäitajat võeti kasutusele alles 2019. aasta novembris, kümme aastat pärast direktiivi vastuvõtmist, ning kummagi näitaja puhul ei võeta arvesse seda, kuidas, kus ja millal pestitsiide kasutatakse. Audiitorid järeldavad, et seetõttu puudub komisjonil endiselt tugev tõendusbaas, et hinnata, kas direktiiviga on saavutatud pestitsiidide säästva kasutamise ELi eesmärk.

Kuna Euroopa Komisjon hindab praegu selle poliitikavaldkonna õigusakte, võttes arvesse üldsuse ja parlamendi kasvavat muret, esitavad audiitorid järgmised soovitused:

- kontrollida integreeritud taimekaitse kasutamist põllumajandusettevõtte tasandil;
- võimaldada integreeritud taimekaitse sidumist uue ühise põllumajanduspoliitika raames tehtavate maksetega;
- parandada ELi taimekaitsevahendite alast statistikat;
- töötada välja paremad riskinäitajad.

Toimetajatele

Eriaruanne nr 5/2020: „Taimkaitsevahendite säästev kasutamine: piiratud edusammud riskide mõõtmisel ja vähendamisel“ on kättesaadav kontrollikoja veebisaidil (eca.europa.eu) ELi 23 keeles.

Kontrollikoda avaldas 2019. aastal eriaruanded seonduvate küsimuste kohta, nimelt [ELi toiduohutuspoliitika](#) ja [ELi mahepõllumajanduslike toodete kontrollisüsteemi](#) kohta. Käesoleval aastal on kavas avaldada ka eriaruanded [bioloogilise mitmekesisuse kohta põllumajanduses](#) ja tolmeldajate kohta.

Kontrollikoda tutvustab oma eriaruandeid Euroopa Parlamendile ja Euroopa Liidu Nõukogule ning teistele huvitatud pooltele, nagu liikmesriikide parlamendid, ettevõtlusringkondade sidusrühmad ja kodanikuühiskonna esindajad. Valdav osa meie aruannetes esitatud soovitustest viiakse ka ellu.

Aruande pressikontakt

Vincent Bourgeois – E-post: vincent.bourgeois@eca.europa.eu

Tel (+352) 4398 47 502 / Mobiil (+352) 691 551 502